

Порядок отримання статусу “член сім’ї загиблого”

Хто МАЄ ПРАВО на отримання статусу “ЧЛЕН СІМ’Ї ЗАГИБЛОГО”:

- утриманці загиблого або того, хто зник безвісти, яким у зв’язку з цим виплачується пенсія;
- один із подружжя, який не одружився удруге – незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;
- батьки;
- діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;
- діти, які мають свої сім’ї, але стали інвалідами до досягнення повноліття;
- діти, обоє з батьків яких загинули або зникли безвісти.

ЯК ОТРИМАТИ СТАТУС “ЧЛЕН СІМ’Ї ЗАГИБЛОГО”:

1. Підготувати документи за наведеним нижче орієнтовним переліком (у різних регіонах перелік може відрізнятись):

- довідка з військкомату, яка підтверджує безпосередню участь у бойових діях;
- довідка з управління пенсійного фонду про перебування на обліку (для пенсіонерів Міністерства оборони, МВС, СБУ);
- довідку МСЕК померлого ветерана війни;
- посвідчення померлого ветерана війни;
- свідоцтво про смерть ветерана війни;
- довідку з житлової організації про склад сім’ї Форма 3 (для дітей померлого, які не мають і не мали своїх сімей);
- довідку МСЕК про інвалідність заявника (для дітей померлого, які мають свої сім’ї, але стали інвалідами до досягнення повноліття);
- довідку з навчального закладу (для дітей померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною формою навчання у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, до закінчення цих навчальних закладів);
- паспорт заявника;
- свідоцтво про народження заявника (для дітей померлого);
- свідоцтво про народження померлого (для його батьків);
- свідоцтво про одруження (для чоловіка або дружини померлого);
- фотографію заявника 3×4.

2. Звернутись із заявою ([ось зразок заповнення заяви](#)) та необхідними документами (див. п. 1) до департаменту управління з питань праці та соціального захисту населення міських та районних рад.

3. Отримати посвідчення “Член сім’ї загиблого”.

ДЛЯ БІЙЦІВ ДОБРОВОЛЬЧИХ БАТАЛЬЙОНІВ:

Для членів сімей загиблих осіб у складі добровольчих формувань, які не були включені до складу Збройних Сил України, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів, але виконували завдання АТО у взаємодії з ними, **додаткові документи**, визначені ст. 10 Закону України “Про статус ветеранів...”, а саме:

– клопотання про надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», керівника добровольчого формування, до складу якого входила особа, яка загинула (пропала безвісти) чи померла.

До клопотання додаються документи або письмові свідчення не менш як двох свідків із числа осіб, які спільно з такою особою брали участь в АТО та отримали статус учасника бойових дій, або інваліда війни, або учасника війни, що підтверджують участь загиблої (зниклої безвісти), померлої особи в антитерористичній операції;

- довідка керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки України, Генерального штабу Збройних Сил України про виконання добровольчими формуваннями завдань АТО, перебуваючи безпосередньо в районах АТО у період її проведення;
- висновок МСЕК про зв'язок смерті померлої особи з участю в АТО.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОТРИМАННЯ СТАТУСУ “ЧЛЕН СІМ’Ї ЗАГИБЛОГО”:

Міністерство соціальної політики України повідомленням від 19.09.2014 р. поінформувало, що члени сімей військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час участі в АТО, мають право на встановлення статусу особи, на яку поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

З питань встановлення такого статусу та видачі посвідчення «Член сім’ї загиблого» слід [звертатися до органів соціального захисту населення](#) за місцем реєстрації. Перелік необхідних документів визначається рішеннями місцевих державних адміністрацій.

Водночас членам сімей загиблих учасників АТО доцільно представити документи, що підтверджують перебування в зоні проведення АТО, безпосередню участь загиблого (померлого) в антитерористичній операції та сам факт загибелі, а також документи, які встановлюють причинний зв'язок загибелі (смерті) із виконанням обов’язків військової служби (службових обов’язків), участю в антитерористичній операції.

Мінсоцполітики звернуло увагу, що до переліку необхідних документів може також застосовуватися перелік документів, визначений актами Уряду України для призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовців, військовозобов’язаних і резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, а також осіб рядового і начальницького складу відповідних органів державної влади (постанови КМУ від 12.05.2007 р. No 707, від 11.07.2007 р. No 908, від 28.05.2008 р. No 499, від 04.06.2008 р. No 605, від 25.12.2013 р. No 975).

Відповідно до ст. 10 Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” **до членів сімей загиблих (тих, які зникли безвісти) військовослужбовців, партизанів та інших осіб, на яких поширюється дія цього закону, належать:**

- утриманці загиблого або того, хто пропав безвісти, яким у зв’язку з цим виплачується пенсія;
- батьки;
- один з подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;
- діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;
- діти, які мають свої сім’ї, але стали інвалідами до досягнення повноліття;
- діти, обоє з батьків яких загинули або пропали безвісти.

Видання Міністерства оборони України «Народна армія» © 2013 - 2015 Всі права захищені.

Наші партнери: [журнал «Військо України»](#), [ЦТРС МОУ](#).

Статус сім'ї загиблого

Закони України

[«Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» від 09.04.1992 № 2262-ХІІ Ст.36-39](#)

[«Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003 № 638-ІV Ст.21](#)

[«Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей» від 15.06.2004 № 1763-ІV п.13 ст.1»](#)

[«Про Збройні Сили України» від 06.12.1991 № 1934-ХІІ ст.16](#)

[«Про Національну гвардію України» 13.03.2014 № 876-VII П.1, 2, 10 ст. 21](#)

[«Про Державну прикордонну службу України» від 03.04.2003 № 661-ІV Ч.3 ст.25, ст.26](#)

[«Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 № 3551-ХІІ Ст. 10](#)

[«Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» від 20.12.1991 № 2011-ХІІ Ст.16,17,18](#)

Постанови Кабінету Міністрів України

[«Про затвердження Порядку призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі \(смерті\), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні \(або перевірочні\) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві» п.3,4,9,10, 13-16,19,20 від 25 грудня 2013 р. № 975](#)

[«Деякі питання забезпечення житлом військовослужбовців та їх сімей» від 23.09.2014 № 476](#)

[Постанова Кабінету Міністрів України «Про Державну міжвідомчу комісію у справах увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції, жертв війни та політичних репресій»](#)

[«Про затвердження Порядку та умов призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі \(смерті\), поранення \(контузії, травми або каліцтва\) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, призваних на навчальні \(або перевірочні\) та спеціальні збори, та інвалідності звільнених з військової служби \(зборів\) осіб» від 28.05.2008 № 499](#)

[«Порядок надання статусу особи, на яку поширюється чинність Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, деяким категоріям осіб» від 23.09.2015 № 740](#)

Нормативно-правові акти інших органів державної влади

[Лист Міністерства соціальної політики України](#)

[«Сім'ям загиблих учасників АТО держава гарантує статус та соціальний захист» від 19.09.2014](#)

[Про затвердження форми довідки для членів сімей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення та загинули \(пропали безвісти\), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, та Порядку її оформлення і видачі від 18.12.2015 р. № 1587/28032](#)

Стаття 16. Соціальний і правовий захист військовослужбовців, резервістів та військовозобов'язаних, призваних на збори, членів їх сімей, працівників Збройних Сил України

{ Назва статті 16 в редакції Закону N 1127-VII ([1127-18](#)) від 17.03.2014 }

Держава забезпечує соціальний і правовий захист військовослужбовців, резервістів, які виконують обов'язки служби у військовому резерві, та військовозобов'язаних, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, членів їх сімей, працівників Збройних Сил України, а також членів сімей військовослужбовців, резервістів та військовозобов'язаних, які загинули (померли), пропали безвісти, стали інвалідами під час виконання службових обов'язків або постраждали у полоні в ході бойових дій (війни), в умовах надзвичайного стану чи під час виконання службових обов'язків за межами України в порядку військового співробітництва або у складі національного контингенту чи національного персоналу у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

{ Частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5286-VI ([5286-17](#)) від 18.09.2012; в редакції Закону N 1127-VII ([1127-18](#)) від 17.03.2014 }

Соціальний і правовий захист військовослужбовців, резервістів, які виконують обов'язки служби у військовому резерві, військовозобов'язаних, призваних на навчальні (або перевірочні) і спеціальні збори, та членів їх сімей здійснюється відповідно до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" ([2011-12](#)) та інших нормативно-правових актів.

{ Частина друга статті 16 в редакції Закону N 1127-VII ([1127-18](#)) від 17.03.2014 }

Соціальний захист працівників Збройних Сил України забезпечується відповідно до законодавства про працю, про державну службу, інших нормативно-правових актів.

{ Стаття 16 в редакції Закону N 328-V ([328-16](#)) від 03.11.2006 }

ЗАКОН УКРАЇНИ Про Національну гвардію України**Стаття 21.****Соціальний і правовий захист особового складу Національної гвардії України і членів їхніх сімей**

1. Держава забезпечує соціальний і правовий захист військовослужбовців, членів їхніх сімей, працівників, резервістів Національної гвардії України, а також членів сімей військовослужбовців, які загинули (померли), пропали безвісти, стали інвалідами під час проходження військової служби (виконання обов'язків служби у військовому резерві) або постраждали в полоні у ході бойових дій (війни), в умовах правового режиму надзвичайного стану, під час проходження військової служби за межами України в порядку військового співробітництва або під час участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

2. Військовослужбовці Національної гвардії України користуються правовими і соціальними гарантіями відповідно до [Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#), цього Закону, інших актів законодавства.

{Частина третю статті 21 виключено на підставі Закону [№ 920-VIII від 24.12.2015](#)}

4. На військовослужбовців Національної гвардії України, які беруть участь в охороні та обороні важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів, у тому числі ядерних матеріалів, крім зазначеного в частині другій цієї статті, поширюються гарантії соціального захисту та компенсації, передбачені для працівників таких об'єктів відповідно до [Закону України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку"](#).

5. Військовослужбовці Національної гвардії України забезпечуються місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, державними підприємствами, установами та організаціями, об'єкти яких охороняються Національною гвардією України, жилими приміщеннями відповідно до встановлених норм у порядку, визначеному законами та іншими нормативно-правовими актами.

Розмір і порядок виплати військовослужбовцям Національної гвардії України грошової компенсації за піднайом (найом) ними жилих приміщень, а також грошової компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення, визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Грошове забезпечення військовослужбовців Національної гвардії України здійснюється в порядку та розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Порядок і розміри грошового забезпечення та заохочення резервістів Національної гвардії України визначаються Кабінетом Міністрів України.

7. Порядок продовольчого та речового забезпечення військовослужбовців Національної гвардії України, а також грошової компенсації вартості за неотримані продукти харчування та речове майно визначаються відповідно до [Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей"](#).

{Частина сьома статті 21 в редакції Закону [№ 567-VIII від 01.07.2015](#)}

8. Пенсійне забезпечення військовослужбовців Національної гвардії України здійснюється відповідно до [Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб"](#).

9. У разі звільнення з військової служби військовослужбовці Національної гвардії України, які набули статусу ветеранів відповідно до [Закону України "Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист"](#), користуються правовими і соціальними гарантіями відповідно до зазначеного закону.

10. Військовослужбовцям Національної гвардії України, державним службовцям, працівникам, особам, звільненим з військової служби за віком, станом здоров'я, та ветеранам військової служби Національної гвардії України гарантується безоплатне медичне забезпечення в лікувально-профілактичних закладах Національної гвардії України та Міністерства внутрішніх справ України.

Правом на безоплатне медичне забезпечення в лікувально-профілактичних закладах Національної гвардії України та Міністерства внутрішніх справ України користуються члени сімей військовослужбовців Національної гвардії України (крім військовослужбовців строкової військової служби), осіб, звільнених з військової служби за віком, станом здоров'я, які мають вислугу 20 років і більше.

Організація військово-лікарської експертизи здійснюється шляхом проведення медичного огляду військовослужбовців, кандидатів на військову службу за контрактом, кандидатів на навчання, військовослужбовців, які звільняються з військової служби, на базі військово-лікарських комісій Міністерства внутрішніх справ України.

Санітарно-епідеміологічний нагляд за дотриманням вимог санітарного законодавства у Національній гвардії України здійснюється з використанням лабораторних закладів Міністерства внутрішніх справ України.

11. Соціальний захист працівників Національної гвардії України забезпечується на загальних підставах відповідно до законодавства про працю та про державну службу.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державну прикордонну службу України

Стаття 25. Соціальний захист особового складу Державної прикордонної служби України

Держава забезпечує соціальний захист особового складу Державної прикордонної служби України відповідно до Конституції України ([254к/96-ВР](#)), цього Закону та інших актів законодавства.

Пенсійне забезпечення військовослужбовців Державної прикордонної служби України здійснюється у порядку та у розмірах, встановлених Законом України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб" ([2262-12](#)). { Частина друга статті 25 в редакції Закону N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005; із змінами, внесеними згідно із Законом N 328-V ([328-16](#)) від 03.11.2006 }

Військовослужбовці Державної прикордонної служби України користуються правовими і соціальними гарантіями відповідно до Закону України "Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" ([2011-12](#)), цього Закону, інших актів законодавства.

Соціальний захист працівників Державної прикордонної служби України забезпечується на загальних підставах відповідно до законодавства про працю, якщо інше не передбачено трудовим договором.

Особовому складу Державної прикордонної служби України гарантується безоплатне медичне забезпечення, яке здійснюється в лікувально-профілактичних закладах Державної прикордонної служби України.

Діти загиблих під час виконання службових обов'язків військовослужбовців, а також працівників Державної прикордонної служби України, які відповідно до їх службових повноважень були залучені до оперативно-службової діяльності, мають право вступу до навчальних закладів Державної прикордонної служби України поза конкурсом.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей

Стаття 3. Сфера дії цього Закону

1. Дія цього Закону поширюється на:

1) військовослужбовців Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та правоохоронних органів спеціального призначення (далі - правоохоронних органів), Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, які проходять військову службу на території України, і військовослужбовців зазначених вище військових формувань та правоохоронних органів - громадян України, які виконують військовий обов'язок за межами України, та членів їх сімей;

{Підпункт 1 пункту 1 статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 1014-V від 11.05.2007](#), [№ 1194-VII від 09.04.2014](#)}

2) військовослужбовців, які стали інвалідами внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням військової служби, чи внаслідок захворювання після звільнення їх з військової служби, пов'язаного з

проходженням військової служби, **та членів їх сімей, а також членів сімей військовослужбовців, які загинули, померли чи пропали безвісти;**

3) військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, і членів їх сімей.